

de vilde gaa i Spidsen — for 2—3 Aar siden paa et Delegeretmøde i Aarhus netop stillede det Forslag, at der skulde købes en stor Gaard og der begyndes paa Fællesdrift for at anvise det gode Eksempel? Hvem satte sig derimod? Var det ikke Bestyrelsen og vistnok det ærede Medlem derimellem? I hvert Fald fortalte Bladene bag efter, at der var kommet Forslag fra Bælum socialdemokratiske Forening om at faa købt en Gaard til Fællesdrift, men dette Forslag blev stemt ned paa Forslag af Bestyrelsen. Altsaa Bestyrelsen har selv kæmpet imod Fællesdrift, og da Arbejderne kom hjem, blev det Spørgsmaal fremsat, om denne Fællesdrift kun var fremsat som en Lokkemad, som Bestyrelsen aldrig nogen Sinde ønskede, at de skulde begynde paa. Der var mange, der fik den Anskuelse den Gang, og jeg hører til disse. Der havde været god Anledning til at faa begyndt paa en Fællesdrift og til at vise, at man kunde drive en Ejendom i Fællesskab, men Bestyrelsen vilde det, som sagt, ikke. Seg ved ikke, om det ærede Medlem hører til Bestyrelsen, jeg er tilbøjelig til at tro det, men det kan han jo siden oplyse.

Seg har nu gennemgaaet det vigtigste af, hvad der er sagt, man skal jo fatte sig i Rorthed, da Tiden er saa langt fremrykket, og jeg har endnu kun et Slutningsord at tilføje. I dette Slutningsord har jeg ogsaa en Bemærkning at gøre til det ærede Medlem for Fredensborg (S. Hage), som vist ikke er til Stede, men jeg er heldigvis saaledes stillet, at min Slutningsbemærkning godt kan afgives samtidigt til det ærede Medlem for Fredensborg og til min ærede Sidemand, det kommer til at passe paa dem begge tilsammen. De to ærede Medlemmer ere ikke altid enige, men paa dette Punkt er der en vis Enighed imellem dem. De vare først enige om at unde Arbejderne alt godt. Det sagde i alt Fald det ærede Medlem fra Fredensborg. Seg ved ikke, om min ærede Sidemand direkte har sagt det, men jeg betvivler ikke, at ogsaa han under Arbejderne alt godt. Saa vidt mine Evner række, kan jeg heller ikke forstaa rettere, end at de begge to vilde arbejde med samme Motiver paa denne Reform, nemlig ingen Ting at gøre ud af den. Seg har ikke kunnet forstaa det bedre. De begynde hver fra sin Side, men jeg tror, at de alligevel vilde mødes i en højere Enhed tilsidst, og der er maaske ogsaa nogen Grund for dem til at gøre dette. Man har ingen Ret til at tillægge sine Medlemmer slette Motiver, og naar de derfor sige, at de have et varmt Hjerte for Landarbejderne og vilde gøre alt for dem,

skal man tro det. Men man har ved Siden af Lov til at se, hvorledes de faktisk Forhold vilde blive, hvis denne Reform bliver bragt ud i Livet, og hvad Betydning det vilde faa for disse to Medlemmer. Det vil da straks falde i Øjnene, at denne Reform vil komme til at koste Penge, og vistnok — hvad alle synes at være klar over — ganske anderledes Summer, end den højtærede Minister har foreslaaet. Det vil blive langt større Summer, Staten kommer til at ofre, end den højtærede Minister har ment skulde ofres. Skønt det nu vilde være Synd og Skam at sige, at vore Gudsejere og Kapitalister betale for meget til Statskassen, maa de dog betale en Del til den, og som Følge deraf vilde de jo ogsaa komme til at yde Penge til denne Reform, det kan ikke nægtes. Altsaa uden at tillægge det ærede Medlem for Fredensborg slette Motiver, vilde dog Rendsgerningerne oplyse dette for os, at naar vi gennemføre en Reform, som skal koste Penge, vil denne Reform røre ved hans og hans ligestillede Pengepung. Naar vi saa se hen til det ærede Medlem for Aarhus Amts 3dje Valgkreds (H. Jensen), vil jeg ikke paastaa, at han særlig vil blive berørt paa denne Konto, skønt dog maaske noget, men der kan være andre Kontoer, han bliver berørt paa, og det skal jeg fremdrage. Hvis vi saa lavet en Reform, hvorefter en hel Del af Landarbejderne, som nu sidde i Lejestuer, kunne naa at sætte Fod under eget Bord og dyrte deres egen Jord, komme de jo i en anden Livsstilling. Der siges nok, at det bliver Arbejdere alligevel, og jeg siger det samme, men deres Forhold bliver dog et andet end for Djebliffet. Og Rendsgerningerne have nu en Gang lært os, at den mest røde Socialdemokrat kan slaa lige om i sit modsat Retning, naar han kommer ind i en anden Livsstilling. Seg tror, at det ærede Medlem kender mange Eksempler paa dette. Seg for mit Vedkommende behøver blot at gaa til min allernærmeste Nøbstad for at opdage dette. Det er ikke ret mange Aar siden, — vel en 2, 3 Aar eller saa, — da ogsaa det ærede Medlem i sit Blad maatte skrive om, at en af dem, der havde kæmpet trofast blandt Socialdemokraternes Rækker, nu stod sammensluttet med Arbejdsgiverne, og han var maaske netop en af dem, der var haardest til at bøj sig, da Kampen fra Arbejdernes Side blev erklæret. Det viser altsaa, at naar Folk komme ind i andre Stillinger, saa de ofte andre Anskuelser, og hvis vi se paa Forholdene paa Landet, bliver det i Reglen temmelig klart stadfæstet. Seg ved, at det er ikke saa faa Arbejdere, der hylde socialistiske Anskuelser, og at ikke saa